

Proefstation voor Bloemisterij en Glasgroente
Vestiging Naaldwijk
Postbus 8, 2670 AA Naaldwijk
Tel. 0174-636700, fax 0174-636835

ISSN 1385 - 3015

GEBRUIKSWAARDEONDERZOEK PAPRIKA

Stookteelt 1999 - geel geogst

Project 1501-3

X. Berents
P. Steenbergen
E. Rijpsma
L. Hogendonk
J. v. Veldhoven
Naaldwijk, september 1999
Rapport 199
Prijs f 35,-

Rapport 201 wordt u toegestuurd na storting van f 35,- op banknummer 300 177 976 ten name van Proefstation Naaldwijk onder vermelding van 'Rapport 201, GEBRUIKSWAARDEONDERZOEK PAPRIKA 1999 - geel geogst'.

Voorwoord

Met ingang van het seizoen 1999 verschijnen de resultaten van het gebruikswaardeonderzoek glasgroenten in een reeks rapporten. Deze rapporten zijn openbaar in tegenstelling tot de interne verslagen die tot en met 1998 van het gebruikswaardeonderzoek glasgroenten werden samengesteld.

De rapportage is wat omvangrijker geworden door een meer uitgebreide toelichting op het gebruikswaardeonderzoek in het algemeen en door het gebruik van grafieken ter ondersteuning van de cijfers zoals deze in de tabellen worden vermeld.

Ik hoop en verwacht dat deze aanpassingen de leesbaarheid van de rapporten zullen verhogen.

Xander Berents
Hoofd Gebruikswaardeonderzoek

INHOUD

1	INLEIDING	3
1.1	Doel	3
1.2	Programma gebruikswaardeonderzoek glasgroenten	3
1.3	Samenstelling rassenseries	3
1.4	Opzet onderzoek	4
1.5	Indeling rapport	5
2	PROEFOPZET	6
2.1	Proefgegevens	6
2.2	Opgenomen rassen, resistenties en herkomsten	7
3	RESULTATEN	8
3.1	Beoordelingen	8
3.1.1	Beoordelingen in cijfers – vroeg	9
3.1.2	Opmerkingen bij de beoordelingen – vroeg	12
3.1.3	Beoordelingen in cijfers – laat	13
3.1.4	Opmerkingen bij de beoordelingen – laat	15
3.1.5	Beoordelingen in cijfers van het gewas	16
3.1.6	Opmerkingen bij de beoordelingen van het gewas	16
3.2	PRODUCTIE	17
3.2.1	Productie rond 2.5 kg/m ²	17
3.2.2	Productie einde proef	21
3.2.3	Opmerkingen gemaakt tijdens oogst	25
3.3	Overzicht houdbaarheidsgegevens	26
3.4	Overzicht lengtemetingen	26
3.5	Overzicht smaakproef	27
3.5.1	Gegevens smaakonderzoek	27
3.5.2	Opmerkingen gemaakt tijdens het smaakonderzoek	28
3.6	Productie grafisch weergegeven	29

1 INLEIDING

1.1 DOEL

Het gebruikswaardeonderzoek glasgroenten wil de teler steunen in de keuze van zijn rassen door het vergaren en presenteren van resultaten, verkregen uit objectief en betrouwbaar onderzoek dat in samenwerking met telers en veredelaars wordt uitgevoerd.

1.2 PROGRAMMA GEBRUIKSWAARDEONDERZOEK GLASGROENTEN

Het gebruikswaardeonderzoek glasgroenten vindt plaats in opdracht van telers, die via de gewascommissies van LTO Groeiservice hun onderzoekswensen kenbaar maken. Het onderzoek vindt jaarlijks plaats voor de gewassen; paprika (verschillende kleuren), tomaat (verschillende typen en teeltperioden), komkommer (verschillende teeltperioden), sla en radijs (beiden ook in verschillende teeltperioden). Daarnaast worden jaarlijks een of meerdere kleinere gewassen in het programma opgenomen. Gewassen als aubergine en courgette komen gemiddeld eens in de drie jaar aan bod, terwijl gewassen als andijvie en Chinese kool bijvoorbeeld ongeveer eens in de 5 jaar worden beproefd. Het gebruikswaardeonderzoek glasgroenten wordt sinds jaren uitgevoerd door het PBG te Naaldwijk.

Het programma wordt jaarlijks vastgesteld op basis van de onderzoekswensen vanuit de commissies, het rassenaanbod bij de veredelingsbedrijven en het door het Productschap Tuinbouw (PT) beschikbaar gestelde budget. De Begeleidingscommissie Gebruikswaardeonderzoek Glasgroenten (BGG) adviseert het PBG m.b.t. de inhoud en uitvoering van het gebruikswaardeonderzoek. In deze commissie zijn telers (namens LTO Groeiservice), de NVZP (Nederlandse Vereniging voor Zaaizaad en Plantgoed), de NVP (Nederlandse vereniging van Plantenkwekers), NAKG (Nederlandse Algemene Keuringsdienst voor Groente), de VTGFP (Verenigde Tuinbouwsectoren Groente, Fruit en Paddestoelen), het PT en het PBG vertegenwoordigd.

1.3 SAMENSTELLING RASSENERIES

Nadat het programma voor het gebruikswaardeonderzoek is vastgesteld worden de veredelingsbedrijven aangeschreven met het verzoek rassen in te zenden voor de verschillende gewassen. Aan het eind van het voorafgaande teeltseizoen is in de beoordelingscommissies vastgelegd welke standaardrassen (bekende rassen als vergelijkingsras in het onderzoek) voor de verschillende teelten in de series worden opgenomen.

Elk veredelingsbedrijf ontvangt een aanmeldingsformulier waarop het standaardras wordt vermeld. Op dit formulier dienen de inzenders een aantal vragen m.b.t. de in te zenden rassen te beantwoorden, zodat vooraf een redelijk beeld van de inzendingen bestaat.

Als alle formulieren zijn ingezonden wordt bekeken of alle rassen aan de vooraf gestelde kwalificaties voldoen (een vleestomaat moet bijvoorbeeld een voldoende hoog vruchtgewicht hebben). In een enkel geval worden inzendingen op basis van de beschikbare informatie niet tot de serie toegelaten.

De series mogen niet groter zijn dan ongeveer 15 rassen, omdat de tuinders anders meer dan 30 proefvelden moeten bijhouden. Elk veredelingsbedrijf mag maximaal 2 rassen inzenden, zodat de series meestal binnen de perken blijven.

1.4 OPZET ONDERZOEK

Het onderzoek vindt plaats op gemiddeld 8 praktijkbedrijven per type of teeltperiode, waardoor de rassen onder representatieve omstandigheden worden getoetst. Om standplaatseffecten op de bedrijven zo veel mogelijk uit te sluiten, worden alle proeven tenminste in twee herhalingen opgezet. Door deze werkwijze wordt gegarandeerd dat de resultaten op een verantwoorde en betrouwbare manier worden verzameld.

In de proeven zijn het de proefnemers (telers) die de productiegegevens verzamelen op door het PBG beschikbaar gestelde oogstformulieren, waarbij de oogstfrequentie en de indeling van het product in kwaliteitsklassen op dezelfde manier gebeuren als op de bedrijven gangbaar is. Door excursiegroepen worden met regelmaat gewasbeoordelingen uitgevoerd, zodat een beeld ontstaat van de gewaskenmerken zoals groeikracht en arbeidsvriendelijkheid.

Het PBG organiseert productbeoordelingen. Hiertoe wordt van verschillende bedrijven product gehaald en op het PBG tentoongesteld. Een beoordelingscommissie bestaande uit tuinders, veredelaars, voorlichters, afzetorganisaties en onderzoekers beoordeelt het product op verschillende gewasspecifieke uiterlijke kenmerken.

Op verschillende momenten in het seizoen wordt houdbaarheidsonderzoek uitgevoerd aan product afkomstig van verschillende proefbedrijven. Het houdbaarheidsonderzoek vindt plaats op het PBG in speciaal daarvoor ingerichte ruimten. In deze ruimten wordt het product onder geconditioneerde omstandigheden bewaard. Drie maal per week wordt er beoordeeld op verschillende productspecifieke kenmerken.

Voor tomaat en paprika geldt dat er een aantal malen per seizoen smaakonderzoek wordt uitgevoerd door een panel bestaande uit 35 personen.

Ruim voor het einde van het seizoen (voor de meeste gewassen in augustus) worden de proeven beëindigd om voor aanvang van het zaaiseizoen alle gegevens te kunnen verwerken en presenteren.

De gegevens worden door het PBG vastgelegd in een conceptrapport en een voorstel voor rasbeschrijvingen die als basis voor een publicatie dienen. Beide worden met de beoordelingscommissie besproken en eventueel gecorrigeerd. De rasbeschrijvingen worden vervolgens ter goedkeuring voorgelegd aan de deelnemende veredelingsbedrijven. Bij eventuele bezwaren wordt de commissie nogmaals geraadpleegd. Als de rasbeschrijvingen definitief zijn wordt er een artikel gepubliceerd in het vakblad. Veredelingsbedrijven hebben de mogelijkheid om hun ras(sen) terug te trekken voor het Nederlandse handelsverkeer, zodat er over deze rassen geen publicatie volgt.

1.5 INDELING RAPPORT

In dit rapport vindt u de uitgewerkte resultaten van het gebruikswaardeonderzoek paprika. In hoofdstuk 2 worden de opzet en de werkwijze van dit onderzoek toegelicht. In hoofdstuk 3 worden de resultaten van achtereenvolgens de product- en gewasbeoordelingen, de productiewaarnemingen, het houdbaarheidsonderzoek, de gewaslengtemetingen en het smaakonderzoek weergegeven.

2 PROEFOPZET

Voor de stookteelt van 1998/1999 werden vier nieuwe rassen op hun gebruikswaarde voor de praktijk getoetst. Fiësta werd als vergelijkingsras aan de serie toegevoegd. De proeven lagen in 2-voud op negen praktijkbedrijven.

2.1 PROEFGEGEVENS

Bedrijf	Afkor-ting	teelt-systeem	aantal planten per m ²	Zaai-Datum	Plant-datum	substraat
Bedrijf 1	B1	2-stengel	3.2	09-11	04-01	steenwol
Bedrijf 2	B2	2-stengel	3.12	28-10	24-12	steenwol
Bedrijf 3	B3	3-stengel	2.25	23-11	02-01	steenwol
Bedrijf 4	B4	2-stengel	3.2	20-10	17-11	steenwol
Bedrijf 5	B5	2-stengel	3.1	08-11	28-12	steenwol
Bedrijf 6	B6	2-stengel	3.0	13-10	25-11	steenwol
Bedrijf 7	B7	3-stengel	2.2	09-11	17-12	steenwol
Bedrijf 8	B8	2-stengel	3.2	31-10	18-12	steenwol
Bedrijf 9	B9	2-stengel	3.1	24-10	01-12	steenwol

Bedrijf	Gebied	datum 1 ^e oogst	datum laatste oogst proef	aantal malen geoogst	Eigen ras	In proef toegevoegd ras
B1	Westland	07-04	04-08	18	Bossanova	Bossanova
B2	de Kring	25-03	04-08	21	35-07 RZ	
B3	Westland	12-04	01-08	15	Bossanova	Bossanova
B4	de Kring	09-03	03-08	22	Fiësta	
B5	West Brabant	25-03	04-08	19	Fiësta	
B6	Westland	10-03	03-08	22	Bossanova	Bossanova
B7	Limburg	24-03	04-08	18	Fiësta	E 41.10169
B8	de Kring	29-03	12-08	21	Fiësta	35-07 RZ
B9	de Kring	17-03	26-07	20	Fiësta	

2.2 OPGENOMEN RASSEN, RESISTENTIES EN HERKOMSTEN

Code	Resistenties	Ras	Herkomst
YA	teruggetrokken door de inzender		
YB	TM 0,1,2	35-06 RZ	Rijk Zwaan
YC	TM 0,1,2	DRP 3532	De Ruiter
YD	TM 0,1,2	DRP 3667	De Ruiter
Vergelijkingsras:			
YE	TM 0,1,2	Fiësta	Enza

3 RESULTATEN

3.1 BEOORDELINGEN

De beoordelingen zijn uitgevoerd door vertegenwoordigers van de deelnemende zaadbedrijven, de telers, de gewasonderzoeker van het Proefstation te Naaldwijk, de voorlichtingsdienst, medewerkers van The Greenery International en medewerkers van het gebruikswaardeonderzoek.

Bij de beoordelingen werden er cijfers gegeven voor de vruchteigenschappen:

- vorm
- kleur
- stevigheid
- zwelscheuren
- kopscheuren
- watervlekken
- gebruikswaarde

De cijfers werden gemotiveerd door opmerkingen (zie 3.1.2 en 3.1.4).

Toelichting bij de tabellen

Cijfers: vorm	4 = slecht	9 = zeer goed
kleur	4 = bleek te donker	9 = te donker bleek
stevigheid	4 = zacht	9 = zeer stevig
zwelscheuren	4 = veel	9 = geen
kopscheuren	4 = veel	9 = geen
watervlekken	4 = veel	9 = geen
gebruikswaarde	4 = slecht	9 = zeer goed

gem. = gemiddelde

Om tot gemiddelden te komen zijn ontbrekende waarden met behulp van Genstat ingeschat.

Bij de beoordelingstabellen zijn de beoordelingen op datum gerangschikt. De toevoeging "c" aan de proefplaatsafkorting geeft aan dat de beoordeling door de commissie is uitgevoerd.

3.1.1 Beoordelingen in cijfers - vroeg

De beoordelingen vonden plaats op 12 05 bij B2, B8, B4 en B9, op 20 05 bij B4 en B6, op 25 05 bij B6, B1 en B3, 21 06 bij B9, 23 06 bij B2 en 30 06 bij B4.

VORM													
bedrijf	B2	B8	B4	B9	B4c	B6c	B6	B1	B3	B9	B2	B4	Gem.
ras													
YA	6.2	6.0	6.1	5.2	5.9	5.7	5.8	4.9	6.0	5.2	5.5	6.1	5.7
YB	6.9	7.3	6.6	6.0	6.7	6.6	6.1	6.4	7.1	7.3	5.8	6.6	6.6
YC	5.8	6.7	5.8	6.7	6.4	5.5	7.0	6.7	6.6	5.5	7.2	6.3	6.4
YD	6.1	5.4	6.0	5.9	5.2	5.5	6.6	6.2	6.5	5.7	6.6	6.8	6.0
YE	5.7	6.4	6.6	6.2	6.2	6.0	5.4	6.8	7.0	6.4	6.6	6.4	6.3
Gem.	6.2	6.4	6.2	6.0	6.1	5.9	6.3	6.2	6.7	6.0	6.3	6.4	6.2
KLEUR													
bedrijf	B2	B8	B4	B9	B4c	B6c	B6	B1	B3	B9	B2	B4	Gem.
ras													
YA	6.9	7.2	7.3	6.5	6.7	6.1	6.6	6.3	6.6	7.1	6.7	6.5	6.7
YB	7.3	7.2	6.8	6.5	6.0	6.5	6.5	6.6	6.9	7.5	6.8	6.9	6.8
YC	6.2	6.2	6.4	6.3	6.7	6.2	6.3	6.7	6.9	6.2	5.7	6.0	6.3
YD	5.8	5.8	6.2	5.8	6.3	5.3	6.3	6.7	5.6	5.3	5.8	6.4	6.0
YE	6.6	7.5	7.2	7.1	6.2	6.4	6.9	6.8	7.0	7.2	7.0	6.4	6.8
Gem.	6.6	6.8	6.8	6.4	6.4	6.1	6.5	6.6	6.7	6.7	6.4	6.4	6.5
STEVIGHEID													
bedrijf	B2	B8	B4	B9	B4c	B6c	B6	B1	B3	B9	B2	B4	Gem.
ras													
YA	7.1	7.2	6.7	5.8	6.0	6.2	6.7	6.5	5.8	5.8	6.0	6.8	6.4
YB	7.2	8.0	6.8	6.7	6.4	6.8	7.0	7.0	7.2	8.1	7.3	7.4	7.2
YC	6.7	7.4	7.1	6.7	6.7	6.7	7.0	7.6	7.1	7.5	6.8	7.0	7.0
YD	6.6	7.0	6.7	6.2	6.7	6.4	7.3	7.5	6.1	7.4	6.7	7.8	6.9
YE	6.7	7.7	7.2	6.7	6.5	7.1	6.7	7.7	6.9	7.0	7.2	7.4	7.1
Gem.	6.9	7.4	6.9	6.4	6.5	6.7	7.0	7.2	6.7	7.2	6.8	7.3	6.9

ZWELSCHEUREN

bedrijf	B2	B8	B4	B9	B4c	B6c	B6	B1	B3	B9	B2	B4	Gem.
ras													
YA	7.7	8.1	8.0	7.3	6.7	6.7	7.2	7.3	7.5	6.7	7.7	6.4	7.3
YB	7.9	8.4	8.0	7.9	7.1	7.5	7.9	8.3	8.5	8.0	8.0	7.9	7.9
YC	8.0	8.3	8.1	8.3	7.9	7.4	8.3	8.5	8.2	7.2	7.7	6.9	7.9
YD	8.0	8.5	7.9	8.1	7.5	7.2	8.1	8.3	7.8	7.2	8.0	6.4	7.8
YE	7.7	8.5	8.2	8.1	7.0	7.7	8.1	8.5	8.4	6.7	8.0	6.1	7.7
Gem.	7.8	8.3	8.0	8.0	7.2	7.3	7.9	8.2	8.1	7.2	7.9	6.7	7.7

KOPSCHEUREN

bedrijf	B2	B8	B4	B9	B4c	B6c	B6	B1	B3	B9	B2	B4	Gem.
ras													
YA	8.2	8.6	8.5	8.3	7.2	7.1	7.6	7.2	8.2	6.8	8.0	5.6	7.6
YB	8.2	8.8	8.6	8.7	7.3	8.1	8.5	8.6	8.6	8.4	7.9	8.0	8.3
YC	8.3	8.8	8.6	8.7	8.1	8.0	8.5	8.6	8.6	7.2	6.9	6.2	8.0
YD	7.7	8.8	8.5	8.7	7.7	8.1	8.6	8.1	7.9	5.7	8.0	6.1	7.8
YE	8.3	8.8	8.4	8.7	7.4	8.2	8.4	8.6	8.5	7.2	7.9	6.7	8.1
Gem.	8.1	8.8	8.5	8.6	7.5	7.9	8.3	8.2	8.4	7.1	7.7	6.5	8.0

WATERVLEKKEN

bedrijf	B2	B8	B4	B9	B4c	B6c	B6	B1	B3	B9	B2	B4	Gem.
ras													
YA	8.6	8.8	8.8	8.9	8.4	8.2	8.8	8.7	8.6	8.3	5.8	7.7	8.3
YB	8.6	8.8	8.8	8.9	8.4	8.2	8.8	8.8	8.8	8.5	6.3	7.9	8.4
YC	8.5	8.7	8.8	8.9	8.4	8.2	8.8	8.7	8.5	8.3	6.1	6.6	8.2
YD	8.5	8.8	8.8	8.9	8.4	8.2	8.8	8.8	7.6	7.6	6.3	7.7	8.2
YE	8.6	8.9	8.8	8.9	8.4	8.2	8.8	8.8	8.8	8.2	6.8	7.6	8.4
Gem.	8.5	8.8	8.8	8.9	8.4	8.2	8.8	8.7	8.6	8.2	6.3	7.5	8.3

GEBRUIKSWAARDE

bedrijf ras	B2	B8	B4	B9	B4c	B6c	B6	B1	B3	B9	B2	B4	Gem.
YA	6.3	7.0	6.5	5.5	5.6	5.7	7.0	5.9	6.7	5.5	5.3	5.9	6.1
YB	7.2	7.7	6.4	6.4	6.2	6.8	7.7	7.2	7.4	7.7	6.4	7.0	7.0
YC	6.2	6.9	6.2	6.7	6.4	5.6	7.7	7.1	7.3	6.3	5.0	6.3	6.4
YD	6.2	6.2	6.3	6.0	5.3	5.5	7.6	6.9	6.6	6.0	6.2	6.6	6.3
YE	6.5	7.5	7.0	6.7	5.9	6.4	7.2	7.5	7.2	6.8	6.7	6.3	6.8
Gem.	6.5	7.1	6.5	6.3	5.9	6.0	7.5	6.9	7.1	6.5	5.9	6.4	6.5

3.1.2 Opmerkingen bij de beoordelingen – vroeg

De opmerkingen die tijdens de vroege beoordelingen zijn gemaakt staan in onderstaande tabel.

Ras	Opmerkingen
YA	~~veel hokkig, bont, variabele vorm, slecht, donker, te grof, ingezonken kelk, verkeerde planten ertussen, rommelig, veel toppen, kort blad, lange vrucht, lage plantbelasting, spits, regelmatig gewas~~
YB	oor 8x, binnengroeiers 3x, knoop 2x, fijn, bont 2x, kleurt niet zo mooi door, vrij grof, vorm matig, weinig toppen, niet genoeg produktie, onregelmatig, zetting in golven, lange stelen, doorkleuring traag
YC	lange vrucht 3x, bont 3x, slecht doorgekleurd 3x, 3 vruchten met vleugels, oor 2x, onregelmatige vruchten, veel knopen (kleintjes), te grof, kort 3x, weinig topwerk 2x, oranje 2x, zware groei, vruchten mooi, neusrot, te weinig bladbedekking voor paprika, goed
YD	lange vrucht 10x, oor 4x, zonnebrand op schouder, enkele lange vrucht, zacht, te bont, kopscheuren 2x, redelijke gewasindruk, grof, oranje, mooi open groeiend gewas, weinig toppen, plant is grof, fijne vruchten, weinig zetting, zwaar in de groei, toppen kort, puntig 2x, tweelobbig
YE	fijn 8x, oor 7x, variabele vorm, te bont, erg grof, stek, goede gewasindruk, lang gewas 2x, regelmatige zetting 2x, veel toppen

3.1.3 Beoordelingen in cijfers – laat

Op 14 07 is beoordeeld bij B8, op 15 07 bij B1 en B3, op 20 07 bij B1 en B6, op 02 08 bij B3, op 04 08 bij B2 en op 12 08 bij B8 en B9.

VORM

bedrijf ras	B8	B1c	B3c	B1	B6	B3	B2	B8c	B9c	Gem.
YA	4.7	5.9	5.8	6.2	6.4	5.8	4.5	5.3	5.6	5.6
YB	6.5	5.5	6.3	6.4	6.7	6.3	7.3	5.6	6.5	6.4
YC	6.7	6.4	6.1	7.4	6.9	7.2	6.5	6.3	6.7	6.7
YD	5.4	7.0	6.1	6.5	6.3	6.8	5.8	5.5	5.8	6.1
YE	5.5	6.0	6.5	6.8	6.6	7.2	6.2	5.9	6.4	6.4
Gem.	5.8	6.2	6.2	6.7	6.6	6.7	6.1	5.7	6.2	6.2

KLEUR

bedrijf ras	B8	B1c	B3c	B1	B6	B3	B2	B8c	B9c	Gem.
YA	6.7	7.2	7.2	7.0	7.4	6.2	6.2	6.3	6.4	6.7
YB	7.0	6.6	6.2	7.2	6.9	6.7	6.7	6.7	6.8	6.7
YC	6.9	6.5	6.0	7.0	7.3	6.5	6.7	6.7	6.8	6.7
YD	7.3	6.6	6.3	7.0	6.8	6.8	7.0	6.3	6.4	6.8
YE	6.7	6.4	6.8	7.1	7.1	7.2	6.0	6.3	7.0	6.7
Gem.	6.9	6.7	6.5	7.1	7.0	6.7	6.5	6.5	6.7	6.7

STEVIGHEID

bedrijf ras	B8	B1c	B3c	B1	B6	B3	B2	B8c	B9c	Gem.
YA	6.5	6.2	6.2	7.8	7.4	6.6	6.7	6.7	6.4	6.3
YB	6.8	7.0	7.0	7.8	7.5	7.7	7.5	6.7	6.8	7.2
YC	6.7	7.1	6.5	8.0	7.8	7.2	7.5	6.7	6.5	7.1
YD	6.7	7.5	6.8	8.0	7.4	7.2	7.7	7.0	6.3	7.2
YE	6.5	6.6	7.2	8.1	7.8	7.5	7.2	6.8	6.6	7.1
Gem.	6.5	6.9	6.7	7.9	7.6	7.1	7.3	6.6	6.3	7.0

ZWELSCHEUREN

bedrijf ras	B8	B1c	B3c	B1	B6	B3	B2	B8c	B9c	Gem.
YA	~~6.5~~	~~8.1~~	~~8.5~~	~~8.7~~	~~7.5~~	~~7.5~~	~~6.0~~	~~6.8~~	~~7.3~~	~~7.4~~
YB	7.6	8.5	8.4	8.3	7.9	7.8	7.8	7.9	7.9	8.0
YC	6.5	8.3	8.7	8.3	8.0	8.0	7.3	7.5	7.9	7.8
YD	6.7	8.5	8.4	8.5	7.8	8.0	7.7	7.7	7.7	7.9
YE	7.2	8.5	8.3	8.5	7.9	8.0	6.0	7.7	7.3	7.7
Gem.	6.9	8.4	8.4	8.4	7.8	7.9	7.0	7.5	7.6	7.8

KOPSCHEUREN

bedrijf ras	B8	B1c	B3c	B1	B6	B3	B2	B8c	B9c	Gem.
YA	~~6.0~~	~~8.6~~	~~8.7~~	~~8.4~~	~~6.8~~	~~7.1~~	~~6.3~~	~~6.9~~	~~6.5~~	~~7.2~~
YB	7.6	8.8	9.0	7.9	7.6	7.6	7.8	7.1	7.2	7.8
YC	6.2	8.8	8.9	7.7	6.3	6.8	5.7	7.3	7.4	7.2
YD	5.4	8.8	8.4	7.7	6.5	7.3	7.5	6.1	6.4	7.1
YE	5.8	8.6	9.0	8.3	7.2	5.8	4.8	6.8	6.3	7.0
Gem.	6.2	8.7	8.8	7.9	6.9	6.9	6.4	6.9	6.8	7.3

WATERVLEKKEN

bedrijf ras	B8	B1c	B3c	B1	B6	B3	B2	B8c	B9c	Gem.
YA	~~6.7~~	~~8.4~~	~~8.2~~	~~8.6~~	~~8.4~~	~~6.5~~	~~7.0~~	~~7.2~~	~~7.7~~	~~7.6~~
YB	7.5	8.3	8.0	8.6	8.3	7.3	7.5	7.5	8.0	7.9
YC	4.1	7.8	6.8	8.6	7.0	5.3	5.0	6.3	7.7	6.5
YD	4.3	8.3	7.8	8.6	7.8	6.3	6.8	7.2	7.5	7.2
YE	6.3	8.3	8.2	8.8	8.2	7.5	5.5	7.5	7.6	7.5
Gem.	5.8	8.2	7.8	8.6	7.9	6.6	6.4	7.1	7.7	7.3

GEBRUIKSWAARDE

bedrijf ras	B8	B1c	B3c	B1	B6	B3	B2	B8c	B9c	Gem.
YA	~~4.8~~	~~5.9~~	~~5.7~~	~~7.3~~	~~6.8~~	~~6.0~~	~~5.2~~	~~5.0~~	~~4.9~~	~~5.7~~
YB	6.5	5.5	6.2	7.2	7.5	6.6	6.7	5.7	6.3	6.5
YC	6.1	6.5	5.8	8.3	7.2	6.1	5.7	6.2	6.3	6.5
YD	5.5	7.0	5.7	7.2	7.1	6.8	6.5	5.5	5.5	6.3
YE	5.8	6.5	6.8	8.2	7.1	6.8	5.7	5.7	5.7	6.5
Gem.	5.7	6.3	6.0	7.7	7.1	6.5	6.0	5.6	5.8	6.3

3.1.4 Opmerkingen bij de beoordelingen – laat

In onderstaande tabel staan de opmerkingen die gemaakt zijn tijdens de late beoordelingen.

Ras	Opmerkingen
YA	~~te zacht 2x, lange smalle vrucht 4x, soms puntig, 2 hokkig 4x, taps, niet uniform, 40% verbrand, schapekoppen, malse kop, groeizaam, neus 2x, hoge plantbelasting, slecht, rot 4x~~
YB	kort 5x, oor 3x, bont 3x, fijn, taps, rommelig, mooi 2x, wat stug, korte internodieen, goed
YC	oor, watervlek 4x, te kort, taps, donker, vrucht hoog gezet, donker blad, rot, neus 2x, grof, scheurgevoelig, matig
YD	oor 4x, zonnebrand 2x, lange vrucht 3x, niet uniform, vlekkerig, glans, dikke kop, staat erg donker, neusrot, grof, groot blad
YE	kopscheuren 3x, fijn 2x, uniform, bont, te kort, mooi, dikke groeizame kop, lange steel, lange vrucht

3.1.5 Beoordelingen in cijfers van het gewas

Op de bedrijven is de bewerkbaarheid 17 maal beoordeeld en het oogstgemak 11 maal. Excursiegroepen hebben op 30 06 en 04 08 het gewas beoordeeld op twee verschillende bedrijven.

	bewerk- baarheid	oogst gemak	gewas- indruk
YA	~~7.3~~	~~6.3~~	~~5.4~~
YB	6.8	7.4	6.8
YC	6.6	7.2	6.3
YD	7.2	7.4	6.7
YE	7.0	7.5	6.9
Gem.	7.0	7.2	6.4

3.1.6 Opmerkingen bij de beoordelingen van het gewas

	Opmerkingen
YA	~~vrij open gewas 8x, draait makkelijk 6x, minder sterke groei 3x, dun gewas 3x, meer vruchten per oksel, weinig topwerk, stug toppen, koppen hanger uit, kort gewas, dunne tak~~
YB	sterke groei 3x, veel topwerk 2x, draait makkelijk 2x, plakkerig blad 2x, zwaar gewas 2x, open gewas 3x, goed gewas, hard gewas, minder sterke groei, vol gewas, kort gewas
YC	stug 6x, minder sterke groei 2x, weinig topwerk 2x, lang gewas 2x, dikke stengel 2x, hoekige stengel, sterke groei, ongelijke lengte, vruchten hoog in kop, kort geschakeld, vruchten dicht bij elkaar, zachte steel, gewas gaat wat slap
YD	sterke groei 4x, lang gewas 5x, veel topwerk 5x, weinig topwerk 2x, stevige steel 2x, zwaar gewas 2x, open gewas, vol gewas, korte vruchtsteel, gewas gaat wat slap
YE	sterke groei 3x, lang gewas 3x, veel topwerk 2x, open gewas 4x, kort gewas 2x, weinig toppen, draait makkelijk, vol gewas, harde stelen

3.2 PRODUCTIE

Op de negen proefplaatsen werd de productie in kg/m² bepaald, terwijl ook het gemiddeld vruchtgewicht werd berekend. Ook werd het aantal binnenlandse vruchten geteld en het percentage van het totale aantal (klasse I en klasse II) berekend. Knoopvruchten en vruchten met neusrot zijn apart gewogen. Om tot gemiddelden te komen zijn ontbrekende waarden met behulp van Genstat ingeschat.

3.2.1 Productie rond 2.5 kg/m²

STUKS KLASSE 1 / m²

bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	Gem.
ras										
YA	~~13.8~~	~~12.7~~	~~13.4~~	~~16.6~~	~~12.9~~	~~19.2~~	~~17.7~~	~~12.3~~	~~12.7~~	~~14.6~~
YB	13.4	12.2	9.9	12.6	11.2	18.0	13.4	11.5	10.6	12.5
YC	15.4	14.8	13.3	10.2	12.7	16.4	13.7	12.9	10.3	13.3
YD	12.2	13.4	11.4	11.4	14.6	16.7	14.3	12.3	9.7	12.9
YE	15.2	17.7	13.7	16.9	13.3	24.2	19.9	12.7	15.1	16.5
Gem.	14.0	14.2	12.3	13.5	12.9	18.9	15.8	12.4	11.7	14.0

GEWICHT KLASSE 1 / m²

bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	Gem.
ras										
YA	~~2.2~~	~~2.4~~	~~2.3~~	~~3.0~~	~~2.4~~	~~3.0~~	~~2.8~~	~~2.4~~	~~2.3~~	~~2.5~~
YB	2.2	1.8	1.9	2.3	2.1	2.8	2.1	2.1	1.9	2.1
YC	2.6	2.3	2.5	2.0	2.5	2.6	2.2	2.7	2.1	2.4
YD	1.9	2.0	2.0	2.3	2.6	2.7	2.4	2.6	1.9	2.3
YE	2.4	2.6	2.4	2.9	2.3	3.4	3.1	2.2	2.4	2.6
Gem.	2.2	2.2	2.2	2.5	2.4	2.9	2.5	2.4	2.1	2.4

GEMIDDELD VRUCHT GEWICHT KLASSE 1

bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	Gem.
ras										
YA	~~158~~	~~166~~	~~174~~	~~179~~	~~187~~	~~154~~	~~161~~	~~198~~	~~181~~	~~173~~
YB	164	146	187	180	186	159	159	182	175	171
YC	167	152	187	199	198	156	163	210	202	182
YD	152	151	177	197	175	160	166	210	196	176
YE	157	147	173	170	172	142	158	170	159	161
Gem.	160	153	180	185	184	154	161	194	183	173

STUKS KLASSE 1 & 2 / m²

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	Gem.
YA	~~18.4~~	~~17.2~~	~~15.8~~	~~16.8~~	~~16.2~~	~~19.3~~	~~19.4~~	~~13.9~~	~~17.2~~	~~17.0~~
YB	14.7	12.5	11.7	13.6	11.8	19.8	13.9	12.7	15.6	14.0
YC	16.6	15.8	14.3	10.5	12.8	16.5	13.9	13.3	10.7	13.8
YD	14.7	14.4	11.9	12.2	15.0	17.1	14.4	13.3	11.1	13.8
YE	16.8	18.4	14.7	18.2	13.8	24.5	20.6	13.3	19.6	17.8
Gem.	16.2	15.7	13.7	14.3	13.7	19.4	16.4	13.3	14.8	15.3

GEWICHT KLASSE 1 & 2 / m²

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	Gem.
YA	~~2.7~~	~~2.6~~	~~2.5~~	~~3.0~~	~~2.7~~	~~3.0~~	~~3.0~~	~~2.7~~	~~3.0~~	~~2.8~~
YB	2.3	1.8	2.0	2.5	2.2	3.1	2.2	2.3	2.6	2.3
YC	2.7	2.3	2.6	2.1	2.5	2.6	2.3	2.8	2.1	2.5
YD	2.1	2.1	2.1	2.4	2.6	2.7	2.4	2.8	2.2	2.4
YE	2.6	2.7	2.5	3.1	2.4	3.5	3.2	2.3	3.0	2.8
Gem.	2.5	2.3	2.4	2.6	2.5	3.0	2.6	2.6	2.6	2.6

GEMIDDELD VRUCHT GEWICHT KLASSE 1 & 2

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	Gem.
YA	~~145~~	~~149~~	~~161~~	~~179~~	~~178~~	~~154~~	~~154~~	~~196~~	~~175~~	~~166~~
YB	158	145	175	183	183	159	155	181	167	167
YC	163	148	181	197	198	156	162	209	200	179
YD	144	147	177	195	174	160	166	210	194	174
YE	152	147	170	170	170	142	154	172	155	159
Gem.	153	147	173	185	181	154	158	194	178	169

TOTAAL GEWICHT / m²

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	Gem.
YA	~~2.7~~	~~2.6~~	~~2.6~~	~~3.0~~	~~2.7~~	~~3.0~~	~~3.0~~	~~2.7~~	~~3.0~~	~~2.8~~
YB	2.3	1.8	2.1	2.5	2.2	3.2	2.2	2.3	2.7	2.4
YC	2.7	2.3	2.6	2.1	2.5	2.6	2.3	2.8	2.1	2.5
YD	2.1	2.1	2.1	2.4	2.6	2.7	2.4	2.8	2.2	2.4
YE	2.6	2.7	2.6	3.1	2.4	3.5	3.2	2.3	3.0	2.8
Gem.	2.5	2.3	2.4	2.6	2.5	3.0	2.6	2.6	2.6	2.6

GEWICHT NEUSROT / m²

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	Gem.
YA	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
YB	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
YC	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
YD	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
YE	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Gem.	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

GEWICHT KNOPEN / m²

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	Gem.
YA	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
YB	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.1	0.0
YC	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
YD	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
YE	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Gem.	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

PERCENTAGE VRUCHTEN KLASSE 2

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	Gem.
YA	24.7	25.4	15.6	1.4	14.6	0.5	8.9	11.2	26.1	14.3
YB	8.9	2.7	14.6	7.7	5.7	8.8	3.6	9.5	32.0	10.4
YC	7.2	6.2	7.2	2.2	0.8	0.6	1.4	2.7	4.1	3.6
YD	16.5	7.0	4.8	6.7	2.3	2.0	0.6	7.2	12.1	6.6
YE	9.8	3.6	6.5	7.0	4.0	1.3	3.3	4.4	23.2	7.0
Gem.	13.4	9.0	9.7	5.0	5.5	2.6	3.6	7.0	19.5	8.4

VRUCHTEN MET VORMAFWIJKING IN %

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	Gem.
YA	23.0	25.4	15.6	0.0	14.6	0.5	8.0	10.3	26.1	13.7
YB	6.7	2.7	12.8	1.7	5.7	5.1	3.6	6.6	31.3	8.5
YC	7.2	5.6	6.0	2.2	0.8	0.6	1.4	2.7	4.1	3.4
YD	16.5	7.0	3.2	4.8	2.3	2.0	0.6	6.3	12.1	6.1
YE	9.1	2.4	4.5	1.3	4.0	0.4	2.8	3.5	23.2	5.7
Gem.	12.5	8.6	8.4	2.0	5.5	1.7	3.3	5.9	19.3	7.5

VRUCHTEN MET ZWELSCHEUREN IN %

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	Gem.
YA	1.7	0.0	0.0	1.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.4
YB	2.1	0.0	0.0	1.6	0.0	0.0	0.0	1.0	0.7	0.6
YC	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
YD	0.0	0.0	0.0	1.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1
YE	0.7	0.0	0.0	5.1	0.0	0.4	0.4	0.9	0.0	0.8
Gem.	0.9	0.0	0.0	1.8	0.0	0.1	0.3	0.4	0.1	0.4

VRUCHTEN MET KOPSCHEUREN IN %

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	Gem.
YA	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1
YB	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.9	0.0	0.2
YC	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
YD	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
YE	0.0	0.0	0.0	0.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1
Gem.	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.6	0.0	0.1

VRUCHTEN MET ANDERE AFWIJKINGEN IN %

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	Gem.
YA	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
YB	0.0	0.0	1.8	4.4	0.0	3.7	0.0	0.0	0.0	1.1
YC	0.0	0.7	1.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2
YD	0.0	0.0	1.6	1.0	0.0	0.0	0.0	0.9	0.0	0.4
YE	0.0	1.3	2.0	0.0	0.0	0.4	0.0	0.0	0.0	0.4
Gem.	0.0	0.4	1.3	1.1	0.0	0.8	0.0	0.2	0.0	0.4

3.2.2 Productie einde proef

STUKS KLASSE 1 / m²

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	Gem.
YA	73.4	74.6	78.4	82.9	66.7	95.4	74.0	80.0	71.5	77.4
YB	69.0	72.1	84.4	80.2	62.5	91.6	66.9	70.7	62.0	73.3
YC	69.4	74.7	71.3	75.1	61.0	85.4	70.1	73.5	65.0	71.7
YD	62.8	69.1	80.6	80.7	60.7	84.3	73.5	73.8	67.6	72.6
YE	75.6	90.2	90.2	102.2	77.2	109.0	84.2	91.4	82.3	89.1
Gem.	70.0	76.1	81.0	84.2	65.6	93.1	73.7	77.9	69.7	76.8

GEWICHT KLASSE 1 / m²

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	Gem.
YA	13.5	13.3	15.1	16.1	13.0	16.2	12.6	14.7	13.7	14.2
YB	12.9	12.7	15.5	15.1	12.5	15.9	11.0	13.1	12.0	13.4
YC	14.1	13.8	14.2	15.2	13.1	15.0	13.1	14.4	13.1	14.0
YD	12.6	13.0	15.5	17.0	12.4	15.6	12.9	14.6	13.7	14.1
YE	13.9	15.0	16.0	18.2	14.3	17.4	14.1	15.7	14.5	15.5
Gem.	13.4	13.5	15.3	16.3	13.0	16.0	12.8	14.5	13.4	14.2

GEMIDDELD VRUCHT GEWICHT KLASSE 1

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	Gem.
YA	184	178	193	193	194	170	171	184	192	184
YB	187	177	184	188	199	173	165	185	193	183
YC	203	185	198	202	214	176	187	195	202	196
YD	201	188	192	211	204	185	175	197	202	195
YE	184	166	178	178	185	159	168	172	176	174
Gem.	192	179	189	194	199	173	173	187	193	187

STUKS KLASSE 1 & 2 / m²

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	Gem.
YA	~~88.4~~	~~97.2~~	~~97.4~~	~~94.7~~	~~78.0~~	~~103.5~~	~~91.4~~	~~99.2~~	~~89.7~~	~~93.2~~
YB	78.1	79.0	97.6	91.6	67.2	97.7	81.5	84.2	77.7	83.9
YC	75.1	79.5	77.4	82.7	63.3	87.6	77.9	84.4	71.9	77.7
YD	69.8	74.2	87.2	89.4	66.2	87.3	81.7	88.7	77.9	80.3
YE	85.5	99.2	102.9	113.8	83.5	114.0	93.1	102.2	95.1	98.8
Gem.	79.3	85.8	92.5	94.5	71.6	98.0	85.1	91.7	82.5	86.8

GEWICHT KLASSE 1 & 2 / m²

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	Gem.
YA	~~15.4~~	~~16.0~~	~~18.2~~	~~18.1~~	~~14.8~~	~~17.6~~	~~14.9~~	~~17.7~~	~~16.7~~	~~16.6~~
YB	14.5	13.6	17.4	17.1	13.3	16.9	12.8	15.0	14.6	15.0
YC	15.1	14.6	15.1	16.5	13.5	15.4	14.3	16.0	14.2	15.0
YD	13.7	13.8	16.7	18.6	13.5	16.1	14.1	17.1	15.5	15.5
YE	15.2	16.2	18.0	20.1	15.3	18.1	15.3	17.2	16.5	16.9
Gem.	14.8	14.8	17.1	18.1	14.1	16.8	14.3	16.6	15.5	15.8

GEMIDDELD VRUCHT GEWICHT KLASSE 1 & 2

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	Gem.
YA	~~174~~	~~165~~	~~186~~	~~191~~	~~190~~	~~170~~	~~164~~	~~179~~	~~186~~	~~178~~
YB	186	172	178	187	198	173	157	178	188	180
YC	201	184	195	199	213	176	184	190	197	193
YD	197	185	191	208	204	185	172	193	199	193
YE	178	163	175	176	183	159	164	169	173	171
Gem.	187	174	185	192	198	172	168	182	189	183

TOTAAL GEWICHT / m²

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	Gem.
YA	~~15.4~~	~~16.0~~	~~18.6~~	~~18.3~~	~~14.8~~	~~17.6~~	~~14.9~~	~~17.9~~	~~16.7~~	~~16.7~~
YB	14.5	13.6	17.8	17.2	13.3	16.9	12.8	15.5	14.7	15.1
YC	15.1	14.6	15.8	16.8	13.5	15.4	14.3	16.3	14.2	15.1
YD	13.7	13.8	17.3	18.7	13.5	16.1	14.1	17.5	15.5	15.6
YE	15.2	16.2	18.3	20.2	15.3	18.1	15.3	17.8	16.5	17.0
Gem.	14.8	14.9	17.5	18.2	14.1	16.8	14.3	17.0	15.5	15.9

GEWICHT NEUSROT / m²

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	Gem.
YA	0.0	0.0	0.3	0.2	0.0	0.0	0.0	0.2	0.0	0.1
YB	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
YC	0.0	0.0	0.1	0.2	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.1
YD	0.0	0.0	0.1	0.1	0.0	0.0	0.0	0.3	0.0	0.1
YE	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0
Gem.	0.0	0.0	0.1	0.1	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0

GEWICHT KNOPEN / m²

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	Gem.
YA	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
YB	0.0	0.0	0.3	0.0	0.0	0.1	0.0	0.5	0.1	0.1
YC	0.0	0.0	0.7	0.1	0.0	0.0	0.0	0.2	0.0	0.1
YD	0.0	0.0	0.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2	0.0	0.1
YE	0.0	0.0	0.2	0.1	0.0	0.0	0.0	0.5	0.0	0.1
Gem.	0.0	0.0	0.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3	0.0	0.1

PERCENTAGE KLASSE 2 VRUCHTEN

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	Gem.
YA	16.6	23.1	19.6	12.4	14.4	7.8	18.9	19.3	20.3	16.9
YB	11.7	8.8	13.6	12.4	7.0	6.2	18.1	16.0	20.1	12.6
YC	7.8	6.0	7.8	9.3	3.5	2.5	10.1	12.8	9.6	7.7
YD	10.0	7.0	7.6	9.7	8.3	3.5	10.1	16.8	13.2	9.6
YE	11.6	9.1	12.4	10.2	7.4	4.3	9.6	10.6	13.5	9.9
Gem.	11.6	10.8	12.2	10.8	8.1	4.9	13.3	15.1	15.3	11.3

VRUCHTEN MET VORMAFWIJ KING IN %

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	Gem.
YA	15.0	22.3	18.7	8.3	10.3	6.3	17.2	18.7	20.2	15.2
YB	10.9	6.8	10.1	7.8	4.8	3.3	17.4	15.2	19.8	10.7
YC	7.6	4.3	5.9	7.0	2.8	2.0	7.7	10.9	9.6	6.4
YD	9.3	5.2	5.0	6.7	4.1	2.8	7.1	14.3	12.2	7.4
YE	11.4	7.4	8.4	5.1	4.7	3.5	7.9	10.0	12.9	7.9
Gem.	10.8	9.2	9.6	7.0	5.3	3.6	11.4	13.8	14.9	9.5

VRUCHTEN MET ZWELSCHEUREN IN %

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	Gem.
YA	0.4	0.1	0.0	1.2	0.0	0.4	0.4	0.0	0.0	0.3
YB	0.4	0.0	0.0	1.2	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	0.2
YC	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	1.0	0.0	0.0	0.1
YD	0.2	0.0	0.1	0.3	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.1
YE	0.1	0.1	0.0	1.1	0.0	0.2	0.2	0.1	0.1	0.2
Gem.	0.2	0.0	0.0	0.8	0.0	0.1	0.3	0.1	0.1	0.2

VRUCHTEN MET KOPSCHEUREN IN %

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	Gem.
YA	0.2	0.1	0.2	2.5	3.6	0.0	0.3	0.4	0.1	0.8
YB	0.0	0.0	0.1	0.4	0.2	0.1	0.3	0.4	0.1	0.2
YC	0.0	0.3	1.2	0.9	0.0	0.1	1.1	0.4	0.0	0.4
YD	0.0	0.6	1.4	2.0	2.4	0.0	2.5	1.6	1.0	1.3
YE	0.0	0.5	2.0	2.8	2.0	0.0	1.1	0.2	0.5	1.0
Gem.	0.0	0.3	1.0	1.7	1.6	0.0	1.1	0.6	0.3	0.7

VRUCHTEN MET ANDERE AFWIJKINGEN IN %

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	Gem.
YA	1.1	0.6	0.7	0.4	0.6	1.1	1.0	0.2	0.0	0.6
YB	0.4	2.0	3.4	3.1	2.0	2.7	0.4	0.3	0.0	1.6
YC	0.2	1.4	0.7	1.3	0.7	0.4	0.3	1.5	0.0	0.7
YD	0.6	1.2	1.1	0.8	1.9	0.7	0.3	0.9	0.0	0.8
YE	0.1	1.1	2.0	1.2	0.8	0.6	0.3	0.2	0.0	0.7
Gem.	0.5	1.3	1.6	1.4	1.2	1.1	0.5	0.6	0.0	0.9

3.2.3 Opmerkingen gemaakt tijdens oogst

Opmerkingen die tijdens de oogst zijn gemaakt door de proefnemers.

Ras	Opmerkingen
YA	~~vrij zacht 33x, matige vorm 33x, oor 10x, zacht 15x, slechte vorm 6x, kopscheur 4x, brandplek 6x, bonte vrucht 4x, mooie vorm 5x, matige kleur 8x, oor 3x, brandplek 2x, enkele lange vrucht 3x, ruw 2x, platte vrucht 2x, kroon, rotte vrucht, 2 hokkig 3x, groene kroon, platte punt, zonnebrand, watervlekken, krimp-scheuren, grove vrucht, fijn, neusrot 6x, slecht 2x, sterscheur~~
YB	oor 54x, matige vruchtvorm 22x, neusrot 6x, 2-hokkig, vrij zacht 5x, mooie vorm 9x, stevig 3x, matige kleur 3x, binnengroei 2x, zonnebrand, rotte vrucht 2x, kopscheuren, watervlekken 2x, knoop, rotte steel, oranje, rode plant, korte vrucht 3x, slechte vorm 2x, zwelscheuren 2x, brandvlekken 3x, zacht
YC	oor 23x, mooie vorm 22x, watervlekken 11x, matige vorm 9x, te lang, 2-hokkig, matige kleur 8x, vrij zacht 4x, kopscheuren 9x, dof, brandvlekken 4x, bonkig, bonte kroon 3x, ruw 2x, kleine scheurtjes, lange vrucht 2x, grof 3x, kop bont, zeer mooie vruchtvorm, mooi, neusrot 3x
YD	oor 28x, matige vorm 17x, watervlekken 8x, wat lange vrucht 7x, matige kleur 6x, vrij zacht 7x, neusrot 4x, stevig 2x, mooie vorm 4x, brandplek 3x, kopscheuren 7x, rode plant, slechte vorm 2x, grof, rot, zwelscheuren 2x
YE	oor 35x, mooie vruchtvorm 15x, kopscheuren 14x, matige vorm 11x, vrij zacht 4x, stevig 2x, lange vruchten 2x, brandplek 4x, kleine scheurtjes, knoop, binnengroei, rot, krimp-scheuren, watervlek, slechte vorm 4x, matige kleur 2x, neusrot 4x, spits, zwelscheuren

3.3 OVERZICHT HOUDBAARHEIDSGEGEVENS

Om de houdbaarheid van de rassen te toetsen is er van 7 proefplaatsen product gehaald. Nadat het product was opgehaald werden de vruchten ingezet bij 20°C en een relatieve luchtvochtigheid van 80%.

Drie maal per week werden alle paprika's handmatig beoordeeld op stevigheid en tevens werd gekeken of er rotte vruchten aanwezig waren. Te zachte en rotte vruchten werden verwijderd. Aan de hand van het dagnummer werd het aantal verwijderde vruchten genoteerd. De beoordeling van de paprika's ging door totdat alle vruchten verwijderd waren.

Aan de hand van de verzamelde gegevens werd de houdbaarheid berekend. De data werd middels variantieanalyse verwerkt. De resultaten worden vervolgens weergegeven in een gewogen gemiddelde per ras voorzien van de Lsd 5%.

DAGEN

bedrijf	B3	B3	B2	B5	B1	B7	B8	B4	Gem.
inzetdatum	14-05	04-06	25-05	15-06	22-06	24-06	19-07	21-07	
ras									
YA	~~14.1~~	~~19.1~~	~~8.8~~	~~19.0~~	~~14.4~~	~~14.5~~	~~9.2~~	~~13.0~~	~~13.6~~
YB	17.7	20.4	15.8	25.0	15.9	15.2	13.0	15.2	17.1
YC	15.9	25.1	15.7	27.8	18.0	19.3	12.3	14.0	18.1
YD	15.7	24.9	15.0	23.6	19.1	16.4	12.5	13.9	17.0
YE	16.5	22.1	14.7	21.9	17.8	17.6	13.3	13.1	16.6
Gem.	15.7	22.3	14.0	23.5	17.0	16.6	11.8	13.8	16.5
L.s.d. 5%	0.93								

3.4 OVERZICHT LENGTEMETINGEN

Bij drie bedrijven is de lengte van de rassen gemeten (in centimeters).

GEWASLENGTE (= bovenkant pot t/m kop)

bedrijf	B1	B3	B6	Gem.
ras				
YA	~~238.0~~	~~225.3~~	~~281.2~~	~~248.2~~
YB	253.9	240.8	294.8	263.2
YC	250.8	248.2	280.0	259.7
YD	260.2	232.9	322.9	272.0
YE	257.9	232.9	303.7	264.8
Gem.	252.2	236.0	296.5	261.6
L.s.d. 5%	9.67			

3.5 OVERZICHT SMAAKPROEF

Het smaakonderzoek is op drie data uitgevoerd met de gehele serie rassen. Na oogst werd het product één week op het PBG bewaard bij 20°C en 80% RV. Op de proefdag werden de monsters gewaardeerd door een consumentenpanel bestaande uit 35 personen.

Elke proever kreeg per monster stukjes aangeboden, afkomstig van verschillende vruchten. De proevers beoordeelden op aangenaamheid en kenden per monster een waardering van 0-100 op een lijnschaal toe. Bij de verschillende monsters konden tevens opmerkingen worden geplaatst.

De uit het smaakonderzoek verkregen data zijn middels variantieanalyse verwerkt. De resultaten zijn vervolgens weergegeven in een gewogen gemiddelde per monster voorzien van de Lsd 5%.

3.5.1 Gegevens smaakonderzoek

Bedrijf	B6	B9	Gem.
Datum	25-04-99	8-06-99	
YA	~~55.0~~	~~58.0~~	~~56.5~~
YB	64.0	66.0	65.0
YC	65.0	64.0	64.5
YD	62.0	64.0	63.0
YE	58.0	59.0	58.5
Gem.	60.8	62.2	61.5
L.s.d. 5%	4.6	3.7	3.0

3.5.2 Opmerkingen gemaakt tijdens het smaakonderzoek

datum smaakproef: 28 april 1999

Code	Opmerkingen
YA	~~flauw (6), waterig (2), sappig (2), knapperig (2), stug, stevig, onrijp, fris, zoet, iets bitter, grondsmaak~~
YB	zoet (4), knapperig (4), stevig (2), lekker (2), flauw (2), bijmaak, onrijp, stug, zacht, droog
YC	lekker (7), zoet (7), knapperig (5), stevig (2), stug (2), hard, droog, bitter, flauw, peensmaak, niet rijp
YD	knapperig (5), flauw (4), zoet (4), stug (3), fris (2), zuur, zoet/zuur, peensmaak, bittere nasmaak, hard
YE	flauw (5), lekker (4), zoet (2), sterke nasmaak, vreemde smaak, fruitig, bitter, pepermint, zacht, waterig, knapperig, zuur

---

datum smaakproef: 8 juni 1999

Code	Opmerkingen
YA	~~flauw (6), sappig (5), bitter (4), zoet (3), knapperig (3), stevig (2), aparte smaak (1) grond smaak, peensmaak (1)~~
YB	zoet (7), knapperig (4), stevig (3), sappig (3), bitter (2), iets stug (2)
YC	zoet (6), knapperig (4), stevig (3), sappig (3), bitter (3), stug (2), flauw (2)
YD	zoet (7), knapperig (6), sappig (6), stevig (3), flauw (2)
YE	flauw (6), knapperig (4), sappig (3), iets bitter (3), stug (3), stevig (2), zoet (2), fris (2)

3.6 PRODUCTIE GRAFISCH WEERGEGEVEN

Regelmaat in productie is een belangrijk aspect voor vruchtkwaliteit en een regelmatige arbeidsbehoefte. Deze eigenschappen zijn vaak duidelijker in grafieken af te lezen dan in tabellen.

Tijdens de eindbespreking gebruikswaardeonderzoek 1997/1998 werd gevraagd productiecijfers grafisch weer te geven. Om hieraan tegemoet te komen zijn in de volgende grafieken productiegegevens (klasse 1 en 2) en het gemiddeld vruchtgewicht (klasse 1 en 2) af te lezen. Hierbij zijn niet alle proefplaatsen meegenomen maar alleen de bedrijven die elke week in het weergegeven traject hebben geoogst. De grafieken zijn bedoeld als ondersteuning van de tabellen. De rasbeschrijving zoals ze in de vakbladen worden gepubliceerd, zijn gebaseerd op de cijfers uit de tabellen.

Productie gele paprika - 5 bedrijven

